

Sotsiaalainete õppimine Suvemäe kooliosas

Sotsiaalainete õpetamine ja õppimine on Suvemäe kooliosas korraldatud projekt-, probleem- või uurimusliku õppe vormis. Trimestri esimestes ainetundides tutvutakse vastava vanuseastme õpiväljunditega, koostatakse ühiselt õpiplaani (võib olla klassil/õpilaste grupil ühine või individuaalne) ning lepatakse kokku hindamiskriteeriumid. Õpetaja roll on aidata õpilastel omandada arusaam kronoloogilis-teemaatilisest järgnevusest ning põhjus-tagajärg seostest ning toetada kriitilise mõtlemise oskust. Õpilastel võimaldatakse süvitsi huvipakkuvat teemat õppida. Õpilased on aktiivselt kaasatud tunnis käsitletavate teemade valikusse. Lisaks projektõppele rakendatakse tundides näiteks ümberpööratud klassiruumi ja teisi aktiivõppe meetodeid. Tundide sisustamise aluseks võetakse ka õpilaste loetav kirjandus ning muu tarbitav kultuur.

Üldpädevuste kujundamine

Kultuuri- ja väärtuspädevus - õpilased saavad ise valida kultuuri- ja väärtuspõhised teemad, mida sotsiaalainete tundides uurida, uuritavad teemad võivad muuhulgas olla seotud maailmahariduse või kestliku arengu eesmärkidega. Interdistsiplinaarsetes projektides on eelkõige lõimitud ajalugu, ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus ja kirjandus, projekti lõpus esitatakse õpitu ja kogetu mõnes loomungulises vormis (nt näitus, esitus, vlogi). Reaalse eluga seostamiseks korraldatakse õppekäike ja külalisloenguid, mis keskenduvad kohalike ja globaalsete kultuuride ning väärtuste tundmaõppimisele. Külalistundide ja õppekäikude planeerimisse on kaasatud õpilased.

Sotsiaalne-, kodaniku ning suhtluspädevus - kooli igapäevane suhtlus kõikide liikmetega on ülesehitatud vastastikusel austusel ja lugupidamisel. Õpilaste ja õpetajate arvamusel on võrdne kaal (võimaluse piires). Õpilased valivad ise teemad, mis on seotud kodanikuvastutuse ja ühiskondliku osalusega (nt keskkonnaaktivism, inimõigused, kogukonnaprojektid jt maailmahariduse teemad), töötavad meeskonnana nende teemade uurimisel ja elluviimisel. Õpilased planeerivad ja viivad läbi selliseid projekte, mis mõjutavad nende kogukonda, arendades kodanikupädevust ja praktilisi oskusi.

Demokraatlikule koolile iseloomulikes protsessides osalemine toetab õpilastes sotsiaalsete-, kodaniku- ja suhtluspädevuste kujunemist. Suvemäe ringis saavad õpilased harjutada demokraatlikke protsesse, tõstatades teemasid ja probleeme, arutledes ja hääletades koolielu

puudutavate küsimuste üle (nt õppekorraldus, koolielu rikastavad teised tegevused ning ühised reeglid ja kokkulepped). Lisaks saavad õpilased osaleda kooli juhtimises klubide kaudu, kus nad esindavad oma klassi või kooliõpilasi ning võtavad osa otsuste langetamisest.

Enesemääratluspädevus - Enesejuhitud õpe annab õpilastele võimaluse avastada oma huve ja eesmärgid, õppides seeläbi võtma vastutust oma õppeprotsessi eest. Õpikeskkonna loomisel on fookuses luua toetav õpikogukond, mis toetab õpilase autonoomsust, kompetentsust ja kuuluvustunnet. Iga trimestri lõpus reflekteerivad õpilased seatud eesmärkide, õpiprotsessi ja saavutatu üle. Regulaarsed kohtumised *coachi* ehk mentoriga, refleksioon ja metakognitsioon aitab õpilastel mõista oma identiteeti ja väärtusi sügavamal tasandil ning toetab **õpipädevuste** kujunemist.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus - projektõppe tundides julgustatakse ja toetatakse õpilasi otsima statistilist informatsiooni ja kasutama matemaatilisi mudeleid, et analüüsida sotsiaalseid ja majanduslikke nähtusi. Koos arendatakse allikakriitilisust ning õpitakse eristama fakti arvamusest. Sotsiaallainetes korraldavad õpilased uuringuid ja küsitlusi, kus nad kasutavad andmete kogumiseks ja analüüsimiseks kvantitatiivseid uurimismeetodeid. Näiteks võivad nad korraldada klassis või koolis küsitluse sotsiaalsete teemade kohta (nt keskkonnateadlikkus või ühiskondlikud hoiakud) ja analüüsida tulemusi matemaatiliste meetodite abil, tehes järeldusi ja esitades tulemused graafikutena.

Ettevõtlikkuspädevus - õpilasi julgustatakse ja toetatakse disainmõtlemise tööriistu kasutades olema loovad. Õpilased kavandavad ja viivad ellu ettevõtlusprojekte, kus nad tegelevad kogukonnas või koolis esinevate väljakutsetega (nt klassiekskursiooniks vajalik finantseering, sotsiaalsed algatused, väikeettevõtmised). Nad õpivad, kuidas ideid genereerida, ressursse planeerida, meeskonda juhtida ja tulemusi esitada.

Digipädevus - õpilaste iseseisvate projektide käigus toetatakse nende digipädevuse arengut. Õpilased koguvad ja salvestavad infot kokkulepitud keskkondades. Jälgivad seadusega kehtestatud vanusepiiranguid. Õpilastele tutvustatakse, mille järgi tunda ära usaldusväärne internetis saada olev allikas ja kuidas kasutada ajaloo ja ühiskonna uurimiseks erinevaid veebipõhiseid ressursse ja teaduslikke andmebaase (nt digitaalarhiive, interaktiivseid ajalookaarte ja simulatsioone jms)

Lõiming ainevaldkondadega

Keel ja kirjandus ning võõrkeeled. - demokraatlik kool toetab mitmekesise ja kaasava õppeprotsessi loomist, kus erinevad keeled ja kultuurid on loomulik osa õppetööst. Lõimides keelte ja sotsiaalainete vahel võimaldab käsitleda teemasid, mis soodustavad kultuuridevahelist mõistmist ja sotsiaalset õiglust, pakkudes õpilastele võimalust läheneda neile teemadele mitme nurga alt ja erinevates keeltes.

Matemaatika – õpilastele tutvustatakse erinevate kultuuride numbrite ja arvude süsteeme, erinevate kultuuride tutvustamise valikul lähtutakse Suvemäe liikmete kultuurilise taustaga.

Kunstiained - demokraatlik kool toetab mitmekesise ja kaasava õppeprotsessi loomist, kus erinevad eneseväljenduse viisid ja meetodid on loomulik osa õppetööst. Õpilased võivad valida ajalooliste sündmuste, ühiskondlike protsesside või muude sotsiaalainetega seotud teemade omandamise meetodiks kunsti ja õpitut kunstiliselt väljendada.

Kehaline kasvatus - ainetundides tehakse mõtestatud liikumispause, korraldatakse õuesõpet.